KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 23 paźdz[illegible] roku 18[illegible] pismo to wychodzi codziennie wyjąwszy niedziele i święta o godzinie 3 z południa.

CZWARTEK.

Ner 20.

Przedpłata kwartalna zł. 5. Numer pojedynczy groszy 3.

KRAKÓW.

Ceny zboża na targowicy w Kleparzu przy Krakowie przedawanego: Dnia 20 i 21 paźdź. 1834 r. Korzec pszenicy złp. 22. złp. 18. Żyta 18. 16. Jęczmienia 17. 15. Owsa 13. 12. Grochu 22. Jagieł 35. Rzepaku 32.

Różne sprzęty domowe i stolarszczyzna będą dnia 28 października 1834 roku o godzinie 10 z rana w Sukiennicach Miasta Krakowa przez publiczną licytacyą sprzedane.

W dniu dzisiejszym zakończył życie jw. Piekarski prezes sądu 3ciéj instancyi.

Polska. Ogłoszono, że objekta, jakiemi są wyroby z żelaza lanego przy wprowadzeniu ich z Królestwa Polskiego do Rossyi, stosowane będą pod względem opłaty celnéj do pozycyi taryffy Cesarstwa z Królestwem wyroby bronzowe złocone i niezłocone, od których cło wchodowe ustanowione jest po złotemu od funta, objaśniając jednak, iż pod tą pozycyą taryffy podciągają się jedynie objekta zbytkowe do ubioru mężkiego i kobiécego, tudzież do ozdoby pokojów służące, jako to: łańcuszki, szpilki, piérscionki, krzyżyki, bransoletki, kulczyki, dzwonki, kałamarze, lichtarze, biusta itp. gdyż proste wyroby z żelaza lanego, jako to: statki, pomniki, kominy, kraty, itp. już mają w taryffie właściwe miejsce pod pozycyą: żelazo lane w wyrobach. Także opłata od podobnych przedmiotów z Rossyi do Królestwa Polskiego wprowadzanych, również na tutejszych komorach granicznych pobiéraną będzie.

Austrya. Dwór D. K. przywdział żałobę po smierci Don Pedra i będzie w niej chodził przez tygodni siedm. — Jozyka Branicki, prezes k. Gubernium Siedmiogrodzkiego, otrzymał emeryturę wraz z licznemi dowodami łaski monarchy, za długoletne; i wierne sprawowanie poruczonego mu urzędu. — Mieszkańcy Wiédnia wspierają wszelkim sposobem pogorżelców w Wiener-Neustadt, mianowicie licznem zgromadzeniem się na reprezentacyach teatralnych, koncertach etc. przez artystów na powyższy cel dawanych, co im wielki zaszczyt przynosi.

Anglia. Zamówiono za bardzo znaczną opłatą kilkunastu inżynierów w Anglii do Egiptu, dla urządzenia w tym kraju kolei żelaznych; basza Egiptu nic nie oszczędza coby przyniosło korzyść jego krajowi.

Grecya. Ostatnie zaburzenie w Grecyi posłużyło rządowi do wzmocnienia siły i ustalenia swéj powagi; stronnictwo Capodistrias upadło przez zupełne wytępienie naczelników jego. Armansperg od ludu kochany bawi teraz na wyspie Spezzia dla poratowania zdrowia skołatanego tylu pracami.

Nie dawno w Wersalu wystawiono trajedyą pod tytułem Mojżesz napisaną przez P. de Chateaubriand Miejsce to zadziwiające wędrówca wspaniałym ogromem pałacu Ludwika XIV, który tu przeniósł swoje mieszkanie uciekając przed niemiłym widokiem grobów swych przodków, niepokojącym go w St. Germain en Laye, upokarzający świadek nicości ludzkiej, umierająca historya owego czasu, jest dzisiaj smutną ale wzniosłą pustynią, śród któréj zdaje się przesuwać cień Pani Maintenon witający autora Mojżesza. Ta nowoczesna Palmyra była najstósowniejszą do wystawienia téj sztuki, już dla sławnéj przeszłości uosobionéj w tém miejscu, jakoteż ze względu autora będącego żywym wizerunkiem minionego czasu. Ten szanowny Patryarcha Literatury francuzkiej, wykarmiony nieszczęściami, spędził długie lata śród dzikich Indyan Ameryki: w czasie téj pielgrzymki częstokroć goryczą zaprawianej. zagłębił się w rozmyślaniu Pisma S., a żeniąc prostotę mieszkańca nieskażonej natury z nauką wyssaną w źródle, z którego wszelka mądrość ludzka wypływa, uosobił w sobie ideał przeszłości i został jej komentarzem żyjącym, nierozumianym przez spółczesnych jego ziomków. Tak zaiste Chateaubriand jest, jak sam wyznaje, cudzoziemcem w swojéj ojczyźnie, jak gdyby Opatrzność mieć w nim chciała wymowny i groźny symbol skonanéj przeszłości. Jego ciągła walka z popędem wieku wycisnęła na jego pismach charakter różnolicowy, już ponury i melancholijny, zasępiający duszę czytelnika, już słodki i naiwny jak życie niewinnéj młodości, już wielki i uderzający jak gra wypadków, którym on wystawia licznemi pociskami zahartowane piersi. Do najcelniejszych jego utworów należy René, w którym odmalował z całą żywością kolorów swojej wyobraźni, walkę miłości, z uczuciem najwznioślejszem, z uczuciem religijnem. Daleko jeszcze ważniejszem i sławę jego stanowiącem dziełem jest Duch Chrystyanizmu i Męczennicy. Ogłosił prócz tego wiele pism treści historycznéj i politycznéj a ostatnim owocem jego geniuszu jest trajedya Mojżesz, o której tu kilka słów powiemy. Treścią téj sztuki jest wiadome wszystkim zdarzenie przy górze Synai: kończy się błogosławieństwem ludu przez proroka i jego śmiercią. Nieznajdziesz w tem poemacie prostoty, wielkości, kolorytu naiwnego i filozofii naturalnej xiąg świętych, które Chateaubriand naśladuje z niezrównanym talentem w niewiązanej mowie. Akcya i styl zamykają się w ścisłych obrębach dawnej szkoły i tworzą całą biblijność tego dzieła. Główne osoby jakoto: królowa Amalekitów, Nadab, Aaron mają swych powierników; sam tylko Mojżesz niedziela się nikomu, bo jego powiernik jest niewidzialny okiem żadnego śmiertelnika: sam jeden prorok może go oglądać na Synai. — To stanowi główny błąd sztuki: najcelniejsza osoba jest ukrytą i niemą, a inaczej bydź niemogło! Mimo podróży do Palestyny i nad brzegi Jordanu, mimo głębokiego i długiego rozpamiętywania pisma S., mimo dwudziesto-letniéj pracy,

arcydzieł swej sztuki oraz niedościgłej piękności stylu, autor Mojżesza stworzył tylko niewinną trajedyą, z tytułu biblijną, grecko-rzymską co do formy: dowód upokarzający jak największéy talent jest dalekim od zbliżenia się do wzniosłości nigdy niezrównanéj Biblii. — Dzieło to wszakże zawiera ustępy zalecające się i wielkością pomysłów i pięknością stylu. Takim jest głos Mojżesza z stępującego z Synai w Ak. III. i przeklęstwo w Ak. IV. Ten utwor wielkiego poety filozofa jakkolwiek niedokładny pod względem dramatycznym, pozostanie jednak znakomitym pomnikiem literatury Francuzkiéj, dowodząc téj prawdy iż geniusz nieprzestaje być nigdy samym sobą.

Odwiedziny matki, zdarzenie prawdziwe.

Jak się masz synu? — Bardzo dobrze najukochańsza mamo! — Jakże ci się powodzi w szkołach? - Doskonale, odpowiedział synek, zarumieniwszy się trochę, wybornie umiem siedzieć na koniu, doskonale grać w billard, najlepiéj milczéć, gdy jestem w towarzystwie; jeden bowiem filozof łaciński powiedział, si tacuisses, philosophus mansisses; co się tak tłomaczy na polskie: napij się herbaty, nic nie mów a nazwą cię mądrym. — Wyśmienicie, mój kochanku, niechże cię za to uściskam Lecz zrobiłbyś mi największą przyjemność, gdybyś umiał po francuzku, i najmodniéj się kłaniać i tańczyć. — Jakto! mama jeszcze niewie że ja w salonie jestem doskonałym Francuzem, a co do tańca, może zapewnić mamę panna X. iż niedawno na balu najpiękniej tańczyłem. — Slicznie, przewybornie! serca mi przyrasta. Ale pokaż mi teraz swoję garderobę. — Co do tego muszę powiedzieć mamie, odrzekł zagadniony synek, że komoda jest próżną, gdyż dla bezpieczeństwa oddałem suknie w depozyt, w mojem bowiem mieszkaniu nie są bezpieczne. — U kogo w depozycie? — U JW Z... ży.. jak mamę kocham zapomniałem jego nazwisko. — Ale przynajmniej płaszcz trzeba było zostawić, bo już wiatr zimny dokucza. — Nie, kochana mamo, mnie bardzo ciepło, a zwłaszcza że tu jest przysłowie, iż kto się płaszczem otula, ten sobie długie uszy zakrywa, a ja przecież uchodzę za uczonego. Zresztą mówiła mi mama przed rokiem: staraj się nadewszystko podobać, mój synu, czego będąc w płaszcz obwiniony, nigdybym niedokazał. — Dobrze, pięknie mój synu! Wszystkie te szczegóły powiem tacie. Masz tu kilka dukatów na potrzeby szkolne, rzekła mama, wskazując na woreczek, a kąp się częściéj, bo płeć ci cokolwiek zgrubiała.

O. X. marszałkowej Lubomirskiej pisze sławny xiąże de Ligne iż ta dama powszechnie uwielbiana zwykła mawiać: Nienawidzę ludzi, którzy, nienależąc do wojny, pragną jej. Jeżeli znajdują się kobiéty, o wojnie i polityce rozprawiające, życzyłabym sobie, aby im broda wyrosła po same kolana.

Brzuchomćstwo służy teraz do rozrywki i często wspiéra zamiary

kuglarstwa. Lecz jest zapewne bardzo dawne, gdyż niezależy od sztuki, ale od organizacyi wewnętrznéj i w starożytności przy wyroczniach grało bez wątpienia wielką rolę. — Grecy nazywali swoje Pytysy Engastromythes, t. j. brzuchomówczyniami i jedynie tym sposobem wytłomaczyć można niektóre przez nich podane wydarzenia, jeżeli im wierzyć mamy Tak drzewo mówiło przed Appoloniuszem w górnym Egipcie na rozkaz pewnego gymnosofisty; do tegoż źródła odnieść należy głos świętego dębu Dodony Murzynom niejest obca ta sztuka. Pewien Murzyn był spalony w St. Thomas, w 18 wieku jako czarownik iż zrobił taką sztukę, że garnek i laska plantatora, który był niewolnikiem, przemówiły.

Simingtor zegarmistrz w Anglii wynalazł zegarek bardzo prosty raz na rok potrzebujący nakręcenia. — Penduł i sprężyny, ruch nadające zwyczajnym zegarkom zastępuje u niego delikatnie, bardzo sztucznie nastrojona sprężyna.

Jakże głupi ci Francuzi, rzekł Niemiec do swego przyjaciela, już 30 lat u nich bawię, a jeszcze mię nie rozumieją.

W muzeum narodowem berneńskiem (morawskiem) znajduje się porcelanowa miednica, średniéj wielkości, owalna, w niebieskie kwiateczki malowana, z takimże kubkiem, niegdyś własność Jana Sobieskiego za którą Henryk xiąże Lubomirski jak zarządca tego muzeum zaświadcza, tyle złota dawał, ile to naczynie waży. Lecz tak złoto jak i usilne prośby niesprawiły pożądanego skutku, gdyż zabytki po wielkich ludziach wszędzie są nie ocenione

Podobnie i zbiór ambrozyiski w Wiédniu, posiada obraz przedstawiający Stefana Batorego tak piękny jakiego nigdzie w Polsce niema.

W Węgrzech żyje para małżeńska, mająca lat 204, mąż 105 a żona 99, od 81 lat żyją w powyższym stanie.

Jaka jest piéwsza litera w abecadle, zapytał ojciec swego syna Olesia? Czarna, mój papo, odpowiedział Oleś.

Przyjechali do Krakowa. Dunin Tekla ob. Chronowski Kanty ob. Srednicki Ludwik ob. Dzwonkowski Bonifacy ob. Rogowski Nepomucen ob. Wielogłowski Stanisław ob. Biernacki Felix ob Kochanowska Apolonia hr. Bielska Salomea ob. Majewski Kanty ob. Jurkowski Alexander ob. Chodylska Julia ob. Lachmanowiczowa Augusta ob Potępska Katarzyna ob. Bielska Zuzanna ob. Bełzowa Justyna ob.

☞ Koczyk lekki w dobrym stanie jest do sprzedania, można go zobaczyć przy ulicy kanonnéj pod Nr. 166, i zgłosić się ma na pierwsze piętro.

W drukarni Józefa Czecha.